

Informace o změnách v daňových a souvisejících předpisech
v oblasti mezd, sociálního a zdravotního pojištění
s účinností zejména k 1.1.2014

METIS Praha, spol. s r.o.
30.12.2013

CESTOVNÍ NÁHRADY TUZEMSKÉ

Předpis: zákoník práce č. 262/2006 Sb., vyhláška MPSV č. 435/2013 Sb.

Účinnost: 1.1.2014

	v roce 2013	v roce 2014	snížení stravného za každé hlavní jídlo
Tuzemské stravné			
5 až 12 hodin	66 až 79 Kč	66 až 80 Kč	o 70 %
přes 12 do 18 hodin	100 až 121 Kč	102 až 123 Kč	o 35 %
nad 18 hodin	157 až 188 Kč	160 až 191 Kč	o 25 %

Ke snížení stravného se přistupuje tehdy, pokud zaměstnavatel zaměstnanci zajistil alespoň jedno z hlavních jídel (snídaně, oběd, večeře) a zaměstnanec na ně finančně nepřispíval.

Dolní hranice je nárokem zaměstnance. Horní hranice je maximální náhrada pro organizační složky státu a příspěvkové organizace. Podnikatelé mohou zaměstnancům přiznat i vyšší náhrady než je horní hranice a rovněž nemusí snižovat stravné při poskytnutí jídla – ovšem s důsledky při zdanění na straně zaměstnance.

Náhrady do výše horní hranice, snížené za bezplatně poskytnutá jídla, jsou daňovým výdajem zaměstnavatele a nezdaňují se u zaměstnance. Náhrady nad tuto mez jsou daňovým výdajem zaměstnavatele a zaměstnanci se zdaní jako mzda.

Sazby náhrad za použití vlastního motorového vozidla se vrátily na hodnoty roku 2012.

	v roce 2013	v roce 2014
osobní silniční motorové vozidlo	3,60 Kč	3,70 Kč
jednostopé vozidlo	1,00 Kč	1,00 Kč

Výše průměrných cen pohonných hmot pro výpočet cestovních náhrad, pokud zaměstnanec nedoloží skutečnou cenu PHM

	do 31.12.2013	od 1.1.2014
benzin 95 oktanů	36,10 Kč/litr	35,70 Kč/litr
benzin 98 oktanů	38,60 Kč/litr	37,90 Kč/litr
motorová nafta	36,50 Kč/litr	36,00 Kč/litr

Podnikající fyzické osoby mohou pro výpočet výdajů podle § 24 odst. 2 písm. k) zákona o daních z příjmů za rok 2013 použít zde uvedené hodnoty stanovené vyhláškou MPSV pro rok 2013.

PRO MZDOVÉ ÚČTÁRNY

MINIMÁLNÍ MZDA

Předpis: nařízení vlády č. 567/2006 Sb. ve znění p.p., nařízení vlády 210/2013 Sb.

Minimální mzda počínaje srpnem 2013 činí 8500 Kč/měsíc a 50,60 Kč/hod. Tyto hodnoty jsou platné i k 1.1.2014. Pro zaměstnance, kteří jsou poživateli invalidního důchodu, činí minimální mzda 8000 Kč/měsíc a 48,10 Kč/hod.

DAŇ Z PŘÍJMŮ ZE ZÁVISLÉ ČINNOSTI

Slevy na dani a daňové zvýhodnění na dítě

Výše slev na dani a výše daňového zvýhodnění na dítě zůstaly v roce 2014 oproti rokům 2012-13 beze změn.

Osoby, které jsou k 1. lednu běžného roku poživateli starobního důchodu, nemají nárok na základní slevu na dani za tento rok.

Osvobození příspěvků zaměstnavatele na penzijní, životní a důchodové pojištění-spoření

Počínaje rokem 2013 se zvýšil limit pro osvobození nepeněžního příjmu zaměstnance, kterým je příspěvek zaměstnavatele na penzijní připojištění a na životní pojištění, z dosavadních 24.000 Kč ročně na 30.000 Kč ročně. Platí i pro rok 2014.

Solidární zvýšení daně

Solidární zvýšení se uplatní i při výpočtu měsíčních záloh na daň ze závislé činnosti. Základem pro výpočet solidárního zvýšení je v roce 2014 rozdíl, o kolik měsíční příjem, nezvýšený o sociální a zdravotní pojistné, převyšuje 103.768 Kč. Sazba zvýšení je 7%. Solidární zvýšení daně se zaokrouhluje podle obecných pravidel na celou korunu nahoru. Na mzdovém listu musí být evidován základ pro výpočet solidárního zvýšení daně jako samostatný údaj (nestačí odkázat, že ho lze odvodit z jiných údajů).

Zaměstnanci, na kterého se vztahuje solidární zvýšení daně, ať již při výpočtu byt' jen jediné měsíční zálohy na daň ze závislé činnosti, nebo při výpočtu daně za celý rok, nelze provést roční zúčtování daně. Je povinen podat po skončení roku daňové přiznání.

Odčitatelná položka od základu daně při platbách do III. pilíře (doplňkové penzijní spoření podle současných předpisů nebo penzijní připojištění se státním příspěvkem podle dřívějších předpisů)

Současně se změnou výše státního příspěvku – státní příspěvek od 1.1.2013 činí max. 230 Kč měsíčně při měsíční úložce účastníka 1000 Kč – došlo ke změně v odčitatelné položce od základu daně z příjmů fyzických osob:

	do roku 2012	za rok 2013 a následující
při roční platbě účastníka	P Kč	P Kč
lze základ daně z příjmů snížit o	(P-6000) Kč	(P-12000) Kč, nejvýše o 12.000 Kč

Nové pravidlo se uplatní poprvé při ročním zúčtování daně za rok 2013.

Roční zúčtování daně

Postupně se zkracuje lhůta, v níž je zaměstnavatel povinen provést roční zúčtování. Roční zúčtování za rok 2013 je zaměstnavatel povinen provést do 31.3.2014 a přeplatek zaměstnanci vyplatit nejpozději společně se mzdou za březen. Roční zúčtování za rok 2014 je zaměstnavatel povinen provést již do 15.3.2015 a přeplatek zaměstnanci vyplatit do 31.3.2014.

Zvýšení limitu pro snížení základu daně o dary na dobročinné účely

Při poskytnutí daru na účely, vyjmenované v § 15 odst. 1 zákona o daních z příjmů, lze o hodnotu daru snížit základ daně. Limit, o kolik lze základ daně snížit, se zvýšil z dosavadních 10 % na 15 %. Zvýšení limitu platí až od zdaňovacího období roku 2014.

DAŇ Z PŘÍJMŮ SRÁŽKOVÁ

Od 1.1.2014 je možno použít srážkovou daň výhradně v případě dohod o provedení práce. V případě jiných právních vztahů (DPČ, odměna funkcionáře apod.) se uplatní vždy zálohová daň, i když není podepsáno prohlášení poplatníka k dani ze závislé činnosti. Dosavadní měsíční limit příjmů 5.000 Kč, při nichž bylo možno srážkovou daň použít, se zvyšuje na 10.000 Kč.

Od 1.1.2013 byla zkrácena lhůta pro podání vyúčtování srážkové daně ze 4 měsíců na 3 měsíce po skončení kalendářního roku. Platilo již pro podání vyúčtování za rok 2012, platí i nyní.

POJISTNÉ NA DŮCHODOVÉ SPOŘENÍ

Zaměstnancům, kteří jsou účastni důchodového spoření (II. pilíř důchodového systému), zaměstnavatel sráží a jednou souhrnnou platbou za zaměstnavatele odvádí pojistné na důchodové spoření. Současně se každý měsíc podává hlášení k provedené platbě.

Po skončení roku se podává vyúčtování pojistného na důchodové spoření ve lhůtě 3 měsíců od konce roku. Vyúčtování lze podat pouze elektronicky v souboru xml v předepsané struktuře.

NEMOCENSKÉ A DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ ZAMĚSTNANCŮ

Předpisy: Zákon č. 187/2006 Sb. ve znění p.p., zákon č. 589/1992 ve znění p.p.

Okruh osob účastných na pojištění

Opět se rozšířil okruh osob, účastných na nemocenském (a současně i důchodovém) pojištění zaměstnanců a za které je tedy nutno z jejich mzdy (odměny) platit pojistné na sociální zabezpečení. Účastni nemocenského pojištění jsou nově i fyzické osoby-individuální orgány právnických osob (např. předseda, ředitel, revizor). Členové kolektivních orgánů právnických osob jsou účastni nemocenského pojištění již od 1.1.2012.

Maximální vyměřovací základ

Maximální roční vyměřovací základ pro sociální pojištění činí 48-násobek tzv. „průměrné mzdy“ („průměrná mzda“ má pro účely sociálního pojištění speciální definici, je to součin dvou konstant, stanovených vždy na podzim vyhláškou MPSV).

	v roce 2013	v roce 2014	
„Průměrná mzda“ pro sociální pojistné činí	25.883,43 Kč	25.941,85 Kč	měsíčně.
Maximální vyměřovací základ	1.242.432 Kč	1.245.216 Kč	ročně

Od této hodnoty se odvíjejí i konstanty pro výpočet náhrady při nemoci a minimální zdravotní pojistné OSVČ.

Minimální výdělek pro vznik účasti na pojištění

Hranice měsíčního výdělku, od které vzniká účast „zaměstnanců“ (ve smyslu zákona o nemocenském pojištění) na nemocenském a důchodovém pojištění, zůstává 2500 Kč/měsíc.

Náhrada mzdy při nemoci

K 31.12.2013 skončilo tříleté období, po které zaměstnavatel platil zaměstnanci při nemoci náhradu mzdy po dobu 21 kalendářních dnů a teprve od 22. dne platil stát nemocenské. Od 1.1.2014 bude zaměstnavatel vyplácet náhrady jen po dobu prvních 14 kalendářních dnů, od 15. dne bude stát vyplácet nemocenské. U nemocí, které vznikly do konce roku 2013, se postupuje podle předpisů roku 2013, tedy náhrada od zaměstnavatele náleží za prvních 21 kalendářních dnů.

Valorizovaly se redukční hranice pro stanovení denního vyměřovacího základu, tyto hranice se přepočítávají i na hranice pro redukci průměrného výdělku při výpočtu náhrady za prvních 14 kalendářních dnů nemoci.

redukce průměrného hodinového výdělku			
0 Kč až 151,38 Kč	151,38 Kč až 227,15 Kč	227,15 Kč až 454,13 Kč	nad 454,13 Kč
90 %	60 %	30 %	—

(Redukční hranice jsou 0,175-násobek redukčních hranic pro výpočet nemocenských dávek.)

Zaokrouhlování není právním předpisem stanoveno.

Povinná elektronická forma podání správě sociálního zabezpečení

Na sklonku roku 2013 došlo k dalšímu „změkčení“ povinnosti činit vybraná podání správě sociálního zabezpečení výlučně elektronicky. V roce 2013 bylo možno všechna podání činit i v listinné podobě. Pro rok 2014 je na stránkách <http://www.cssz.cz> informace, že i v roce 2014 půjde v listinné podobě činit všechna podání, která zaměstnavatelům ukládá zákon.

ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ ZAMĚSTNANCŮ

Minimální vyměřovací základ

Minimálním vyměřovacím základem zaměstnance je měsíční minimální mzda. Její výše nyní činí 8500 Kč.

Maximální vyměřovací základ

Pro odvod zdravotního pojištění byl institut maximálního vyměřovacího základu od počátku roku 2013 zrušen. Zdravotní pojistné se tedy odvádí z celého výdělku bez omezení.

(NE) ZAMĚSTNÁVÁNÍ OBČANŮ SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

Předpis: Zákon č. 435/2004 Sb., nařízení vlády č. 518/2004 Sb.

Účinnost: pro rok 2013

Povinný podíl zaměstnanců se zdravotním postižením činí u zaměstnavatelů s 25 a více zaměstnanci 4%. Povinný podíl lze splnit třemi rovnocennými způsoby:

- zaměstnáním osoby se zdravotním postižením v pracovním poměru (dohody mimo pracovní poměr se pro plnění povinného podílu nezohledňují),
- odebíráním výrobků od zaměstnavatelů, mezi jejichž zaměstnanci je více než 50 % osob se zdravotním postižením,
- platbou do státního rozpočtu.

Je na zaměstnavateli, jaký způsob plnění si vybere, způsoby lze i kombinovat. Organizační složky státu a subjekty zřízené státem mohou postupovat i podle písmene c).

Částka odvodu činí za každého takto nezaměstnaného občana 2,5-násobek průměrné mzdy za 1.-3. čtvrtletí roku 2013. Průměrná mzda činila 24.622 Kč, odvod za jednoho zaměstnance činí tudíž 61.555 Kč.

Do 15.2.2014 je nutno uhradit příslušnou částku na účet úřadu práce.

Do 15.2.2014 se úřadu práce podává hlášení o tom, jak byla splněna povinnost zaměstnávat občany se ZPS (zda jejich zaměstnáváním, odebíráním výrobků od zaměstnavatelů osob se ZPS, či odvodem do státního rozpočtu, popř. kombinací).

Z hlediska daně z příjmů právnických osob připomínáme, že finanční plnění podle písm. c) není pokuta za nesplnění právní povinnosti, proto není důvod je vylučovat z daňově účinných nákladů podle § 25 odst. 1 písm. f) zákona o daních z příjmů.

ZÁKONNÉ POJIŠTĚNÍ ODPOVĚDNOSTI ZAMĚSTNAVATELE

K 1.1.2014 beze změn. Podle současného právního stavu by nový zákon 266/2006 Sb. měl vstoupit v účinnost k 1.1.2015.

FKSP

Změny provedená vyhláškou č. 434/2013 Sb. s účinností od 1.1.2014:

Mezi příjmy fondu nově již nejsou zařazeny splátky půjček na bytové účely poskytnutých do konce roku 1992.

Došlo ke zpřesnění ohledně příspěvků zaměstnancům na platby do III. důchodového pilíře. Vyhláška umožňuje přispívat na platby do systému penzijního připojištění se státním příspěvkem i na platby do systému doplňkového důchodového spoření.

V reakci na změnu zákona o důchodovém pojištění účinnou od 1.1.2010, kdy došlo k zavedení tří stupňů invalidního důchodu byl odkaz vyhlášky na „plný invalidní důchod“ nahrazen odkazem na invalidní důchod 3. stupně.

PRO FYZICKÉ OSOBY, ZEJMÉNA OSVČ

DAŇ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB

Předpis: zejména zákon č. 500/2012 Sb.

Solidární zvýšení daně za rok 2013

Daň z příjmů za rok se zvyšuje o tzv. solidární zvýšení daně. Základem solidárního zvýšení daně je

(příjmy podle § 6 v úrovni „hrubé mzdy“ + dílčí základ daně podle § 7) – 1.242.432.

Výše solidárního zvýšení daně činí 7% ze základu.

Záměrem předkladatele návrhu zákona bylo vyrovnat pokles daňového zatížení z příjmů, jakmile je dosaženo maximálního vyměřovacího základu pro sociální pojištění. V případě OSVČ však v jistém rozmezí příjmů došlo ke zvýšení daňové zátěže, protože nastal souběh platby sociálního pojištění i solidárního zvýšení daně:

dílčí základ daně podle § 7	sazba daně z příjmů	sociální pojistné
0 až 1.242.432 Kč	15 %	platí se
1.242.432 až 2.484.864 Kč	15 % + 7 %	platí se
nad 2.484.864 Kč	15 % + 7 %	neplatí se

V roce 2014 je solidární zvýšení daně zachováno, jen se konstanta 1.242.432 nahrazuje 1.245.216.

Výdajové paušály pro fyzické osoby

Zůstává zachována procentní výše tzv. výdajových paušálů, ale v některých případech je výše takto uplatněných výdajů omezena absolutní částkou:

- u zemědělců a živnostníků zůstává výše takto uplatněných výdajů bez omezení,
- podnikatelé podle zvláštního zákona (lékaři, advokáti atd.) a osoby s příjmy z jiné samostatné výdělečné činnosti (autoři, konkursní správci apod.) mohou uplatnit výdaje max. 800.000 Kč,
- pronajímatelé mohou uplatnit výdaje max. 600.000 Kč.

Kdo uplatní výdaje procentem z příjmů, nesmí uplatnit slevu na dani na druhého z manželů ani daňové zvýhodnění na dítě (ani formou slevy na dani ani formou daňového bonusu).

Příjmy z pronájmu obchodního majetku (pojem „obchodní majetek“ je zde užit ve smyslu zákona o daních z příjmů) se posuzují jako příjmy podle § 7. Výdajový paušál pro příjmy z pronájmu obchodního majetku bude činit 30 % bez ohledu na předmět činnosti podnikatele, shodně s paušálem pro § 9. Limit 600.000 Kč se použije při uplatnění výdaje ve výši 30% z příjmů samostatně pro příjmy z pronájmu podle § 7 a samostatně pro příjmy z pronájmu podle § 9.

POJISTNÉ NA DŮCHODOVÉ SPOŘENÍ

Předpis: zákon č. 397/2012 Sb.

Pojistné činí 5 % z vyměřovacího základu pro důchodové pojištění OSVČ.

Příspěvek OSVČ platí finančnímu úřadu na účet s předčíslem 31018. Příspěvek se platí stejnému úřadu jako daň z příjmů, jen na účet s jiným předčíslem. Splatnost příspěvku je stejná jako splatnost daně z příjmů, tedy příspěvek se platí jednou částkou až po skončení roku. Pokud je částka příspěvku, kterou OSVČ platí (má platit) finančnímu úřadu nenulová, je OSVČ povinna podat pojistné přiznání. Pojistné přiznání se podává stejnému úřadu a ve stejné lhůtě jako přiznání k dani z příjmů.

DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ OSVČ

Zálohy a pojistné za rok 2013

OSVČ, která vykonává hlavní činnost, je vždy povinně účastna důchodového pojištění. OSVČ, která se rozhodne být účastna i nemocenského pojištění, se považuje za OSVČ vykonávající hlavní činnost.

OSVČ, která vykonává vedlejší činnost, vznikla za rok 2013 účast na důchodovém pojištění, pokud příjmy po odpočtu výdajů dosáhly alespoň 62.121 Kč (popř. 1/12 za každý započatý kalendářní měsíc, v kterém byla samostatná činnost vykonávána). OSVČ, která vykonává vedlejší činnost a nedosáhla uvedeného zisku, se může k účasti na důchodovém pojištění přihlásit dobrovolně. Pojistné za dobrovolnou účast OSVČ na důchodovém pojištění za rok 2013 činí nejméně 9.072 Kč.

Vyměřovací základ, z něhož se počítá pojistné, činí 50 % ze zisku (rozdílu mezi příjmy a výdaji).

Minimální měsíční vyměřovací základ pro důchodové pojištění v roce 2013 činil

- u osob vykonávajících hlavní činnost 6471 Kč (minimální pojistné činilo 1890 Kč, v případě účasti na důchodovém spoření jen 1696 Kč),
- u osob vykonávajících vedlejší činnost 2514 Kč (minimální pojistné činilo 756 Kč, v případě účasti na důchodovém spoření jen 679 Kč).

Maximální roční vyměřovací základ za rok 2013 činil 1.242.432 Kč.

Pojistné na důchodové pojištění činí 29,2 % z vyměřovacího základu.

Pro osoby účastné důchodového spoření (II. pilíř) se sazba důchodového pojištění snižuje na 26,2 %.

Zálohy a pojistné v roce 2014

Výše měsíčních záloh se odvozuje stejně jako nyní z výsledku hospodaření v předchozím roce. Až do podání Přehledu se platí zálohy v původní výši. Pro výpočet nové výše záloh se vychází z údajů za rok 2013. Tyto nové zálohy se platí již za měsíc, ve kterém byl podán Přehled za rok 2013, a za všechny následující měsíce až do podání Přehledu za rok 2014.

Minimální měsíční vyměřovací základ pro důchodové pojištění v roce 2014 činí

- u osob vykonávajících hlavní činnost 6486 Kč (minimální pojistné činí 1894 Kč, v případě účasti na důchodovém spoření jen 1700 Kč),
- u osob vykonávajících vedlejší činnost 2595 Kč (minimální pojistné činí 758 Kč, v případě účasti na důchodovém spoření jen 680 Kč).

Maximální roční vyměřovací základ za rok 2014 činí 1.245.216 Kč.

Osoby, které vykonávají vedlejší činnost, budou povinně účastny důchodového pojištění za rok 2014, pokud jejich zisk za rok 2014 (dílní základ daně z příjmů podle § 7) bude činit alespoň 62.260 Kč. Do této hranice je účast na důchodovém pojištění OSVČ dobrovolná.

Lhůty

Lhůta pro placení záloh na pojistné za měsíc X zůstává od 1.(X+1). do 20.(X+1).

Lhůta pro placení doplatku pojistného zůstává 8 dnů po datu podání Přehledu za uplynulý rok.

Lhůta pro podání Přehledu je 1 měsíc od konce lhůty pro podání přiznání k dani z příjmů.

NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ OSVČ

Účast na nemocenském pojištění OSVČ je i nadále dobrovolná.

Základy pro platbu nemocenského pojištění OSVČ jsou od roku 2011 opět navázány na výši základů pro výpočet záloh na důchodové pojištění, jako tomu bylo do konce roku 2008. OSVČ, která se rozhodne být nemocensky pojištěna, se automaticky považuje za OSVČ vykonávající hlavní činnost pro účely důchodového pojištění (a tedy s povinností platit zálohy na důchodové pojištění).

ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ OSVČ

Minimální pojistné OSVČ	do 31.12.2013	od 1.1.2014
minimální měsíční vyměřovací základ	12.942,00 Kč	12.971,00 Kč
minimální měsíční pojistné	1.748 Kč	1.752 Kč

Maximální pojistné OSVČ – od roku 2012 je maximální roční vyměřovací základ zrušen, pojistné se platí z plné výše vyměřovacího základu, bez omezení horní hranicí.

Pojistné samoplátců (OBZP) činí 1.148 Kč měsíčně. Od srpna 2013 došlo k jeho zvýšení v důsledku zvýšení minimální mzdy.

Lhůta pro placení záloh na pojistné OSVČ za měsíc X zůstává od 1.X. do 8.(X+1).

Lhůta pro placení doplatku pojistného je 8 dnů od data skutečného podání Přehledu.

Lhůta pro podání Přehledu činí 1 měsíc od konce lhůty pro podání přiznání k dani z příjmů.